

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 42/2006 rd

Regeringens proposition med förslag om godkännande av Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa och till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen

Till utrikesutskottet

INLEDNING

Remiss

Utrikesutskottet remitterade den 8 juni 2006 en proposition med förslag om godkännande av Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa och till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen (RP 67/2006 rd) till förvaltningsutskottet för utlåtande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utrikesråd Ora Meres-Wuori, utrikesministeriet

- EU-sakkunnig Kaisa Männistö, statsrådets kansli
- lagstiftningsråd Laura Yli-Vakkuri, inrikesministeriet
- regeringsråd Liisa Heinonen, arbetsministeriet
- direktör Keijo Sahrman, Finlands Kommunförbund
- professor Tuomas Ojanen
- docent, direktör Teija Tiilikainen.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- justitieministeriet
- Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf
- Löntagarorganisationen Pardia.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner det fördrag om upprättande av en konstitution för Europa som undertecknats i Rom i oktober 2004 samt lagen om sättande i kraft av fördraget. Till fördraget hänför sig 36 protokoll, två bilagor samt en slutakt och 30 förklaringar. Bilagorna och protokollen utgör en integrerad del av fördraget.

Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa är ett internationellt fördrag mellan medlemsstaterna i Europeiska unionen. Det nya enhetliga konstitutionella fördraget ersätter med vissa undantag de nu gällande fördrag som Europeiska unionen baserar sig på. Den europeiska union som grundar sig på det nya fördraget är i juridiskt och politiskt hänseende en efterföljare till den nuvarande Europeiska unionen. Genom

det konstitutionella fördraget förenas Europeiska gemenskapen och den union som bildats genom Fördraget om Europeiska unionen till en enda, enhetlig juridisk person. De centrala målen för totalrevideringen är att förenkla och förtydliga grundfördragen, få unionen att fungera effektivare och föra den närmare medborgarna.

I ingressen till det konstitutionella fördraget beskrivs de värden, mål och incitament som är centrala för Europas utveckling. Unionens karaktär och de centrala principerna för unionens verksamhet anges på allmän nivå i fördragets första del. Fördragets andra del består av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Fördragets tredje del innehåller detaljerade bestämmelser om unionens politik och funktion. Fördragets fjärde del innehåller allmänna bestämmelser och slutbestämmelser. En betydande del av bestämmelserna i det nya fördraget motsvarar till sitt innehåll bestämmelserna i unionens nuvarande grundfördrag.

Förteckningen över unionens värden i början av det konstitutionella fördraget är mer omfattande än tidigare. De accentuerar unionens karaktär av värdegemenskap. Fördraget förstärker unionens dimension för grundläggande och mänskliga rättigheter bl.a. genom att stadgan om de grundläggande rättigheterna överförs till unionens grundfördrag och det blir möjligt för unionen att tillträda den europeiska konventionen om mänskliga rättigheter.

Totalreformen avser att modernisera unionens institutionella ram och utveckla unionens

handlingskapacitet, öppenhet och demokratiska karaktär. Genom det konstitutionella fördraget ersätts det nuvarande systemet för beslutsfattande med kvalificerad majoritet och röstviktning i rådet med ett system som baserar sig på s.k. dubbel majoritet. Antalet ledamöter i Europeiska kommissionen reduceras efter en övergångsperiod så att en medborgare från två tredjedelar av medlemsstaterna är med och en tredjedel av medlemsstaterna alltid står utanför. Genom det konstitutionella fördraget fastställs principen om tilldelade befogenheter. Den befogenhet som inte har tilldelats unionen i konstitutionen tillfaller medlemsstaterna. Unionens befogenheter preciseras och förtydligas även i övrigt. Området för unionens befogenheter ändras genom att vissa nya politikområden tillförs och genom att de nuvarande befogenheterna vidareutvecklas.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget om upprättande av en konstitution för Europa som hör till området för lagstiftningen. Genom lagen upphävs lagen om godkännande av vissa bestämmelser i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen, de lagar som gäller sättande i kraft av Amsterdamfördraget och Nicefördraget samt den lag som gäller sättande i kraft av utvidgningsfördraget från 2003. Lagen avses träda i kraft samtidigt med Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa, vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av republikens president.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Förvaltningsutskottet har tidigare behandlat EU:s konstitutionella fördrag till den del det hänför sig till utskottets behörighetsområde i utlåtande FVUU 7/2006 rd — SRR 6/2005 rd om statsrådets redogörelse. Det upprepar det som sagts i utlåtandet.

I utlåtandet tog förvaltningsutskottet upp framför allt rättsliga och inrikes frågor, kommuners och områdets villkor, regional- och struk-

turpolitiska frågor och synpunkter på öppenhet och god förvaltning. Det ansåg att det konstitutionella fördraget var en angelägen förbättring jämfört med unionens nuvarande fördrag. Utskottets samlade bedömning var att fördraget med hänsyn till olika aspekter är en balanserad och för Finland acceptabel helhet som stärker unionens handlings- och beslutskapacitet inför framtidens utmaningar.

I regeringens proposition redogörs för det konstitutionella fördragets innehåll, Finlands förhandlingsmål och effekterna av fördraget för Finland. Med hänvisning till propositionen och annan utredning samt till utskottets tidigare utlåtande om statsrådets redogörelse konstaterar förvaltningsutskottet att propositionen med förslag om godkännande av Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa och till lag om sätande i kraft av de bestämmelser i fördraget som

hör till området för lagstiftningen kan accepteras i de delar som hänför sig till utskottets behörighetsområde.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet föreslår

att utrikesutskottet ska beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 13 oktober 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
medl. Janina Andersson /gröna
Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Nils-Anders Granvik /sv
Lasse Hautala /cent
Rakel Hiltunen /sd
Esko Kurvinen /saml

Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /kd
Heli Paasio /sd
Satu Taiveaho /sd
Tapani Tölli /cent
Ahti Vielma /saml
Tuula Väättäinen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.